

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

ראש השנה

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

אור חדש על ציון תאיר

רבנו אורו של עולם, אדמו"ר הזקן, ב"אגרת הקודש" (אגרת יד) מבאר, שמכיון שלגדולתו של ה' יתברך אין סוף, ממילא גם לאור והחיות הנמשכים ממנו להחיות את העולמות אין סוף ואין קץ "בעילוי אחר עילוי עד אין קץ ותכלית לרום המעלות למעלה מעלה".

בכל שנה ושנה בערב ראש השנה, בשעה שהלבנה מתכסה, מסתלק האור שהאיר בעולם והחיה אותו בשנה שעברה וחוזר לשורשו, וכך נותר העולם במצב ביניים (בבחינת עילפון וחוסר הכרה) עד למחרת. ועל ידי התקיעות שאנו תוקעים בשופר וכן התפילות הקדושות שאנו מתפללים, נמשך ויורד לעולם האור של השנה החדשה, ואור זה הוא "אור חדש עליון יותר שלא היה מאיר עדיין מימי עולם אור עליון כזה". מכיון שביום ראש השנה מתחדש לגמרי האור שמאיר ומחיה את העולם, על כן כל מציאות העולם הינה חדשה לגמרי, וגם האדם יכול לחדש את עצמו לגמרי. זאת אומרת שיש בכח תשובתו של האדם ועבודתו הרוחנית ביום ראש השנה, אם הם יוצאים מעומקא דליבא, להפוך את האדם לבריה חדשה ממש, בבחינת מה שכתב הרמב"ם: "אני אחר, ואני אותו האיש שעשה אותן המעשים". על כן, עוד קודם ראש השנה וכהכנה אליו, צריך כל אדם לפשפש במעשיו ולקבל על עצמו להשתדל בכל יכולתו שלא לשוב בשנה הבאה על המעשים הבלתי רצויים שעשה בשנה שעברה ולשוב בתשובה אמיתית שלימה. ובזכות תשובתו האמיתית והשלימה יזכה שהקב"ה יאיר בנפשו את האור החדש והנעלה של השנה החדשה. וגדרה של תשובה אמיתית ושלימה הוא כפי שכותב הרמב"ם: "שיעזוב החוטא חטאו ויסירו ממחשבתו, ויגמור בליבו שלא יעשהו עוד... ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם". כלומר, תשובה אמיתית היא רק כאשר האדם גומר בליבו שלא לשוב עוד לכסלה ברמה כזאת שאפילו הקב"ה יוכל להעיד עליו שבודאי לא ישוב לחטאים אלו לעולם ועד.

ולא די שישוב האדם רק על עבירות שבינו לבין הקב"ה (כגון חילול שבת, אי שמירת טהרת המשפחה, וכל כיו"ב), אלא צריך הוא לשוב בתשובה שלימה גם, ובעיקר, על עבירות שבינו לבין חברו. מי שידוע בעצמו שפגע באדם כלשהו או גרם לו עגמת נפש וחלישות הדעת, ומכל שכן אם הזיק אותו ממש בממונו או בגופו, עליו לעשות הכל לפיכך ולרצות אותו עוד לפני ראש השנה (או לפחות לפני יום הכפורים), וכן לקבל על עצמו להשתדל בכל יכולתו מכאן ולהבא שלא לצער שום אדם מישראל. ואין לאדם לדחות זאת בשום אופן לזמן אחר, כי הצער שיש בליבו של אותו אדם שנפגע ממנו עשוי לעלות ולקטרג עליו ביותר בשעת הדין של ראש השנה ולעכב לו את הכתיבה והחתימה הטובה לשנה טובה ומתוקה חלילה. לכן יזדרז כבר מבעוד מועד ויעשה את כל אשר ביכולתו לפייס את כל מי שנגרם לו צער על ידו.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

"מן המצור קראתי י-ה"

בזמן התפילה אדם לא חושב על תענוגות, הסידור שלו פתוח לפניו, והוא מבקש על אשתו, על ילדיו, על נכדיו, על פרנסתו, כל אחד לפי מה שעובר עליו. אבל אחרי התפילה כשכבר נסגרים המוחין דגדלות, והשכל מתצמצם - מתחילים התאוות לעבוד, כלומר כשאין מוחין דגדלות התאוות מתגברות. לכן אדם שיש לו מוח רחב אף פעם אין לו תאוות מוזרות, הוא תמיד מהביל אותם, הוא אומר לעצמו 'זה לא מתאים לי'. אבל כשהמוח מתצמצם ונופלים לעצבות ולדכדוך הנפש, מנסים למצוא פורקן על ידי כל מיני תאוות מסוימות, ובזה חושבים שנפתרה הבעיה, אבל זה לא נכון, בזה רק מחמירים את הבעיה - אסור לנצל את חולשת הנפש כדי למרוד בה'. ההיפך הוא הנכון, גם בזמן שהנפש במצוקה, זה הזמן לזעוק לה' "מן המצור קראתי י-ה" - והתוצאות יהיו - "ענני במרחב י-ה" (תהלים קי"ח).

לכן בראש השנה העבודה היא בשופר, אומר הרבי שכל המעלה של השופר זה המצור שלו, שבתחילתו יש נקב צר, אבל כשמשתחרר הקול זה כבר "ענני במרחב י-ה". וזו תמיד הצלחת הצדיקים - "והיה ראשיתך מצער", בהתחלה יש הרבה צער, "ואחריתך ישגה מאד" (איוב ח'), אבל אחר כך השפע הוא גדול. הנה כשרבי עקיבא התחתן, הוא ואשתו ישנו על גבי תבן, אבל כשהוא התעשר הוא עשה לה ירושלים של זהב, שהוא תכשיט של זהב שירושלים מצוייר בו.

זמני השבת

צאת החג:	הדלקת נרות:
19:19 ר"ת 20:04	18:30 ירושלים
19:16 ר"ת 20:00	18:28 תל אביב
19:18 ר"ת 20:02	18:29 חיפה
19:18 ר"ת 20:02	18:29 באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

טיסה על בסיס מקום פנוי

רציתי לקחת את הבן שלי לציונו הקדוש של רבי נחמן לפני גיל שבע, מפני ששמעתי בשם ר' נתן שזו סגולה ליראת שמים, אך דא עקא שנערמו קשיים רבים בפני משאלת לב זו. באתי לרב כשבועיים לפני יום ההולדת של בני, על מנת לשאול אותו האם לדחות את הנסיעה למועד אחר לאחר יום ההולדת? אך הרב ישר דחה את דברי ואמר לי "עכשיו, עכשיו". קניתי כרטיס טיסה בעבור בני, וכאשר רציתי לבצע את הרכישה בעבורי בהנחה של 50% שמגיעה למשפחות עובדי אל על, כבר לא הייתה אפשרות לגבי הטיסה הזאת מכיוון שהטיסה הייתה עמוסה עד אפס מקום, סיפור זה התרחש בעונת הקיץ בה המחירים מרקיעים שחקים ולרכוש כרטיס בחברה אחרת במחיר מלא היה מעבר לתקציב שלי, האפשרות שנשארה זה לרכוש כרטיס ב- 80% הנחה על בסיס מקום פנוי. נגשתי לרב לשאול אותו האם לקנות כרטיס כזה ולהסתכן בכך שלא יהיה לי מקום בטיסה עם בני הקטן, הרב עצם את עיניו והיה נראה כאילו נרדם ולאחר מספר רגעים פתח את עיניו ואמר לי "תיקח". יום הטיסה הגיע היה זה יומיים לפני יום ההולדת של בני, הגענו לשדה התעופה, ובדלפק הפקידה נכנסה למתח רב כיוון שאף אחד מהנוסעים לא ביטל את הגעתו או איחר לטיסה, ולשלוח את הילד הקטן לבד בטיסה לא בא בחשבון, עברו רגעים מספר בהם הפקידה לא ידעה מה לעשות, והנה הגיע מישהו ואמר לנו "תעלו לטיסה", עלינו למטוס התיישבתי במקום הראשון שראיתי, ולא זכור לי שראיתי במהלך הטיסה עוד מקום פנוי נוסף בכל המטוס, בסופו של יום הגענו לציונו הקדוש של רבי נחמן עם התחושה, שכשהרב אומר לעשות משהו, הוא פשוט יקרה.

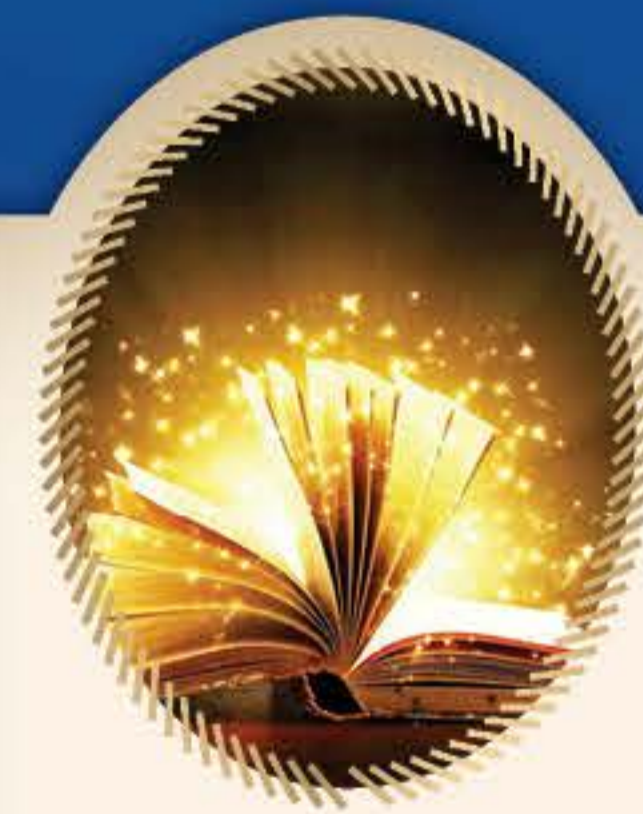
שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

תקיעת שופר לנשים

נשים ששמעו קול שופר בראש השנה, יש להם שכר גדול על זה, אולם יש לדעת שמעיקר ההלכה נשים פטורות מלשמע קול שופר בראש השנה, משום שהיא "מצות עשה שהזמן גרמא", כלומר תקיעת שופר היא מצוה שתלויה בזמן ואיננה נוהגת כל ימות השנה בכל השעות, וקיימא לן כל מצוות עשה שהזמן גרמן נשים פטורות, ואולם כאמור אם שמעו קול שופר יש להם שכר גדול על כך, שאף על פי שהן אינן מצוות מכל מקום יש להם זכות ומעלה ששמעו קול השופר. ובדורות הללו אכשור דרי, ורבות בנות עשו חיל באות לבית ה' בקדושה ובצניעות ועומדות בעזרת הנשים בקול דממה דקה לשמוע קול שופר, אשריהם ישראל. ומכל מקום, מי שלא התאפשר לה לבוא לשמוע קול שופר אין כל חטא ולא עון בידה ח"ו מאחר שמעיקר ההלכה פטורה היא. ואשר על כן, אם לא מצאו מי שישגיח על הילדים כראוי, וקיים חשש שהילדים יפריעו את מהלך התפילה ושמיעת קול שופר, נכון יותר שלא להביאם לבית ה' עד אשר יגדלו, והאמא תשגיח עליהם בבית, ותקבל שכר מושלם מהקדוש ברוך הוא, ואם אחר כך יוכלו ממידת חסידות לשמוע קול שופר תבוא עליהן ברכת טוב.

עמדתי ואתבונן בסייעתא דשמיא אודות איש ששמע קול שופר ויצא ידי חובתו כראוי, אם מותר לו לחזור ולתקוע בשופר בשביל אשתו ושאר נשים שבאות לשמוע קול שופר, או שמא הואיל וכבר יצא ידי חובתו שוב אינו רשאי לתקוע בעבורן מאחר שמעיקר ההלכה פטורות הן מלשמע שופר? וכן האם יכול לברך בעבורן "לשמע קול שופר" וברכת "שהחיינו"? והעליתי בסייעתא דשמיא בספרי הקטן על ראש השנה, שגם איש שכבר שמע את קול השופר ויצא ידי חובתו, בכל זאת רשאי לחזור ולתקוע שופר לצורך אשתו ושאר נשים שחפצות לשמוע קול שופר [כמובן בשמירת כל גדרי הצניעות], והגם שמעיקר ההלכה פטורות הן מן השופר מכל מקום מקבלות שכר גדול על כך. והתוקע שופר כדי להשמיע קול שופר לאשתו וכן לשאר נשים, אינו חוזר ומברך לא ברכת "לשמע קול שופר" ואף לא ברכת "שהחיינו", ואף הן לא תברכנה, לפי שכלל גדול בידינו כל מצות עשה שהזמן גרמא שהאשה פטורה ממנה ומותר לה לקיימה, אם תקיים המצוה לא תברך על עשייתה, מאחר שבברכה אומרים אשר קדשנו במצוותיו "וציונו", והאשה לא נצטוותה על קיום מצות שופר, והיאך תאמר "וציונו", וכן הוא שתוקע שופר לא יברך להן שהרי הוא מברך במקומן והן פטורות, והואיל וכן מנין יתחייב הוא לברך, וכן דעת הרמב"ם ומרן השלחן ערוך.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

בעל תקיעה

הגיע רבי לוי יצחק לברדיטשוב, וחיזר אחר בעל תוקע לראש השנה, הראוי לדבר. התקבצו כל יודעי התקיעה בעיר והרבה רצו לזכות בזכות גדולה זו, לתקוע בבית מדרשו של הרב. בחן רבי לוי יצחק את המועמדים ואף אחד לא מצא חן בעיניו, כל אחד התחרה בשני והראה כוחו בידיעת כוונות נסתרות ורמזים.

יום אחד בא בעל תקיעה, שאלו רבי לוי יצחק לכוונותיו ולידיעותיו. נענה הלה ואמר: רבינו, יהודי פשוט אני שאין לי עסק בנסתרות. ארבע בנות לי שהגיעו לפרקן ואין בידי להשיאן. כשאתקע אתפלל בליבי: "רבנו של עולם, הריני עושה רצונך, מקיים מצוותך ותוקע בשופר. אף אתה עשה רצוני ותאפשר לי להשיא את בנותי".

אורו עיניו של רבי לוי יצחק, עמד ואמר: אתה תתקע בבית מדרשי...

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

רק עוד תקיעה אחת

הרב ברוך רבינוביץ' ממונקאטש ה"מנחת אלעזר" אהב במיוחד את נכדו, צבי נתן דוד. בראש חודש אלול בשנה האחרונה לחייו, לקח ה"מנחת אלעזר" את השופר כדי לבדוק אם הוא במצב טוב. צבי נכח בחדר והתרגש מאוד לראות את השופר ולשמוע את צליליו. הוא ביקש מסבו לתקוע תקיעה נוספת, והסבא הסכים בשמחה. מאז זה הפך לטכס קבוע: בכל יום מימי אלול, לאחר התקיעות הקבועות, היה הסבא תוקע תקיעה נוספת עבור נכדו. בערב ראש השנה, בו לא תוקעים בשופר, התאכזב צבי כשלא שמע את תקיעות השופר. "היום הוא ערב ראש השנה, היום לא תוקעים בשופר; מחר בבוקר נתקע בשופר בבית הכנסת" הסביר הסב. הילד לא הבין הוא צעק, רקע ברגליו והתעקש: "עוד תקיעה אחת! עוד תקיעה אחת!" סבו התרכך לשמע הבכי ותקע תקיעה אחת.

המנהג במונקאטש היה כי בראש השנה, לפני תקיעת השופר, היה הרבי נושא דברים. לפני שפתח את דבריו ניגש ה"מנחת אלעזר" אל ארון הקודש, פתח אותו ואמר: "ריבון העולמים! עלי לבקש מחילה. כתוב בספרי ההלכה שלא לתקוע בשופר בערב ראש השנה, אך אני תקעתי ביום זה." הוא החל לבכות וקרא: "האם אתה יודע, ריבוננו של עולם, מדוע עברתי על המנהג המקובל? היה זה מפני שנכדי הקטן בכה והתחנן שאתקע בשבילו תקיעה אחת בשופר. לא יכלתי לראות אותו בוכה, ולכן תקעתי פעם נוספת למרות שלא נהוג לעשות כך." טאטע! כיצד תוכל לעמוד מנגד ולראות את בנך אהוביך זועקים וקוראים לך "אבא, עוד תקיעה אחת! תקע בשופר גדול לחרותנו! תקע בשופר המבשר על ביאת הגאולה השלימה!" הלא אפילו אם לא הגיעה השעה, כיצד תוכל לראות את ילדיך בוכים ולא לעשות דבר?! באותה שנה - התקיעה בשופר התעכבה למשך זמן רב. כל הקהל בכו ללא הרף יחד עם הרבי.

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

אהוב כל יהודי

אדם שיש לו אהבת ישראל אמיתית גם כלפי אנשים שלא הולכים בדרך ה', לעולם לא יצאו מזרעו אנשים רשעים. לעומת זאת, אדם שיש לו שנאה כלפי יהודים, במשך הזמן גם ילדיו יעזבו את דרך התורה, כמו שראיתי במו עיני אצל כמה רבנים שדרכם היתה לבזות בדרשותיהם יהודים שאינם שומרי תורה ומצוות, ולבסוף כל בניהם יצאו מדרך ה', כי באותה מידה שאדם מתנהג כלפי בניו של הקדוש ברוך הוא כך גם הקדוש ברוך הוא מתנהג כלפי בניו שלו. לכן אם גלגלה ההשגחה העליונה שראית יהודי שעושה מעשה שאינו ראוי, במקום להביט עליו בעין לא טובה - תרחם עליו ותאמר בליבך: 'חבל על הנשמה היקרה הזאת שהולכת לאיבוד', ותבכה עליו, ותתפלל לה' מעומק הלב שירחם עליו ויקרב אותו אליו, ויכניס בליבו יראת שמים.

וכאשר תתפלל עליו מכל הלב, ה' בוודאי ישמע את תפילתך, כיון שכל עם ישראל ערבים זה לזה. אך אם ח"ו לא תתפלל עליו, מחר אם חלילה בינך היקר ידרדר ברוחניותו, לא יהיה שום אדם שיתפלל עליו. על כן אם רצונך שיתפללו על בנך, תתפלל גם אתה על בנים של אחרים.

ואת הדרך הזו עלינו להנחיל לילדינו היקרים - שאסור בתכלית האיסור לשנוא חלילה אדם מישראל, יהיו מעשיו אשר יהיו, וכל אחד מחויב לעורר רחמים בליבו על אותם אנשים שעדיין רחוקים מדרך התורה והמצוות, ובזכות שנלך בדרך זו מידת הרחמים של ה' לא תפסיק להאיר עלינו לעולם.

כי הכלל בשמים הוא: "אהוב יהודי - וה' יתברך יאהב אותך. עשה טובה ליהודי - וה' יתברך יטיב עמך. קרב יהודי - וה' יתברך יקרב אותך" (ה"יום יום" כז' חשון).

ולכן אבא היקר הביא בספרו הקדוש אמרי נועם ואמר בזה הלשון, במילים אחרות: כשמגיעה לשמים בקשה של יהודי על אשתו, על הבן שלו, על אחותו וכו', לא בודקים אם הוא בעל תורה, לא בודקים אם יש לו מזוזות, לא בודקים אם יש לו פאות ארוכות, אלא קודם כל בודקים במידת אהבת ישראל, ואם אכן ימצא שיש בו מידת אהבת ישראל בשלמות, ה' יתברך יקבל ברצון את כל תפילותיו וימלא את כל בקשותיו, וישפיע לו חן וחסד ורחמים והצלחה מרובה.

1. יהונתן

מאת: ר. אהרוני

פרטי התקשרות קול רינה

08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'יל צוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יודם אברג'יל

פניני השבוע

הלא טוב מנסה להציק? עליך להתעלם ולהתקדם עם מבט אל העתיד ולא להתבלבל כי אם תתחיל לצבור מועקות - תתקע!

העלון מוקדש:

להצלחת משפחת צפוני הי"ו
לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
לרפואת אריה חי חורי בן יהודית אסתר הי"ו

לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל
לע"נ ניב מאיר בן רחל ז"ל
לע"נ אליהו מרדכי בן חנה ז"ל

הרב יודם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע, בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו!"

ד"ר יודם אברג'יל
יום ארבע

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות

טל': 08-6381000